

DR. MARCZINGÓS ÜGYVÉDI IRODA

Dr. Marczingós László
ügyvéd

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773.

IV/1322-3/2017.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Dr. Marczingós László ügyvéd, mint [REDACTED] felperes meghatalmazott jogi képviselője, az alábbi

alkotmányjogi panasz kiegészítést

terjesztem elő a [REDACTED] alperessel szemben indított perben a PKKB által meghozott, 16.P.86.993/2016/7., illetve a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság által meghozott 73.Pf.637.264/2016/4. sorszámú ítéletek kapcsán indított eljárásban.

A bíróságok által megsértett Alaptörvény rendelkezések:

I.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke biztosítja a fél jogát ahhoz, hogy jogait és kötelezettségeit a bíróság ésszerű határidőn belül elbírálja. Az Alkotmány ugyanezen cikkelye biztosítja a jogorvoslat jogát a bíróság döntésével szemben. A Pp. 2.§ (1) bekezdése alapján a bíróságnak kötelező feladata a felek jogvitáinak elbírálása.

Az alkotmányos szabályozás levezethető az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 10. cikkelyéből (ENSZ, 1948.) a Római Egyezmény 6 cikkéből (1950.) a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmányának 14. cikkéből (1966.).

A perbeli jogvita elbírálásának fogalma a polgári per tartalmának egészét fel kell ölelje, beleértve a rendes és rendkívüli jogorvoslatok rendszerét is. A Pp. 271.§-a a felülvizsgálat lehetőségét kizárja bizonyos esetekben:

- az első fokon jogerőre emelkedett határozatok esetében, hiszen a jogalkotó értékeli a perbeli fél azon érdektelenségét, hogy nem él törvényes jogorvoslati jogával,
- a másik fél fellebbezésének eredménytelensége esetén, ha a fél nem fellebbezett, hiszen elfogadta a bíróság döntését, így nem volt oka jogorvoslattal élni,

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1322-4/2017
Érkezett:	2017 SZEPT 29.
Példány:	1
Melléklet:	1 db
Kezezőiroda:	[Signature]

- c) azon esetben, ha nem a perben megítélt jog lenne a rendkívüli jogorvoslat tárgya, hanem a peres eljárás költségei, illetve a követelés kamatai, avagy határidő, részletfizetés, etc.
- d) különleges eljárásokban hozott határozatok esetében.

A jogalkotó a felülvizsgálat jogát tehát egyfelől a fél személyében rejlő érdektelenség, másfelől a perben megítélt jogtól eltérő, azt kiegészítő egyéb kérdések, illetve olyan különleges eljárásokra tartozó perek kapcsán zárja ki, melyek alapvetően nem kötelmi jogi, dologi jogi alapkérdésekre vonatkoznak.

A Kúria Polgári Kollégiumának Joggyakorlat-Elemző Csoportja „A perorvoslati bíróságok hatályon kívül helyezési gyakorlata” kapcsán kialakított Összefoglaló véleményében taglalta a rendkívüli jogorvoslati jog, mint alanyi jog kapcsán kialakított joggyakorlatot.
<http://www.kuria-birosag.hu/sites/default/files/joggyvak/osszefoglvelemen.pdf>

Az Összefoglaló vélemény II/3. pontja utalt arra, hogy a perorvoslathoz való jog elvben egyfokú jogorvoslatot jelent, így elvben nem jelenthetne alkotmányos gondot a rendkívüli jogorvoslat kizárása, azonban a jogbiztonság alkotmányos követelményére alapítottan a jogalkotó 1992-ben megteremtette a felülvizsgálat jogintézményét.

Fentiekből fakadóan, a nem tilalmazott „ügycsoportokban”, mint például a kötelmi jogi perek köre, minden jogalkalmazóra egységesen kellene vonatkozzon a jogi szabályozás, az alanyi joggal való élés perjogi lehetősége. E körben az ügyszámok korlátozása nem lehet ellenérv. Ugyanis az anyagi jog, és alaki jog nem tehet különbséget azon jogviták között, melynek perbeli eldöntését a felek közjogi alapon várhatnak el. Csupán azért, mert a Kúria esetleg túlterhelt, nem lehetséges bizonyos felektől megvonni az alanyi jogot, másoknak meg alkotmányos alapon biztosítani.

Az Alkotmánybíróság a Magyar Közlöny 2004. évi 164. számában közzétett 42/2004. (XI.9.) AB határozatával az 1952. évi III. törvény (Pp.) 270. § (2) bekezdést, alkotmányellenesség miatt, részben megsemmisítette. Ez a rendelkezés az alábbi szöveggel maradt hatályban.

"A felülvizsgálati kérelem akkor terjeszthető elő, ha a felülvizsgálni kért határozat az ügy érdemi elbírálására kihatóan jogszabálysértő."

A későbbi jogalkotói tevékenység, mely függetlenül a jogvita jellegére, a jogegységi elvárásra, mennyiségi szempontból húzott egy vonalat előbb egymillió, majd hárommillió forint kapcsán. Az összeghatár alatti jogesetek kiesnek az alanyi joggyakorlás esetköréből, attól teljesen függetlenül, hogy a perben érvényesített jog kapcsán hozott ítéletek mennyiben tennék indokolttá a Kúria jogegységi irányítását, a felülvizsgálati határozatok meghozatalát. Ugyanis nem kizárt, sőt, valós élethelyzet az, hogy adott esetben egy fél tucat „értékhatár alatti” jogvita jelentősebb jogértelmezési kérdéseket vet fel, mint sok tucat értékhatár feletti ügy. Az értékhatárokból alanyi joggyakorláshoz fűződő korlátozásokat levezetni okszerűen lehetetlen.

Azaz, ha a rendkívüli jogorvoslat levezetett az Alaptörvény XXVIII. cikkéből, akkor a Pp. 271.§ (2) bekezdésében foglalt norma ezen alaptörvényi rendelkezésbe ütközik.

Kérem tehát, hogy a T. Alkotmánybíróság semmisítse meg a Pp. 271.§ (2) bekezdését.

II.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke biztosítja a fél jogát ahhoz, hogy jogait és kötelezettségeit a bíróság ésszerű határidőn belül elbírálja. A Pp. 2.§ (1) bekezdése alapján a bíróságnak kötelező feladata a felek jogvitáinak elbírálása.

A bíróságok a felek perbe vitt jogai felől csak úgy dönthetnek, amennyiben a felek által megtett tény- és jogállítások ismeretében – a Pp. 8.§ és a Pp.3.§ (3) bekezdésének értelmében – a feleket kioktatták a bizonyítandó tények vonatkozásában a bizonyítási teherről.

A már fentebb hivatkozott kúriai összefoglaló vélemény így fogalmaz a 24. oldal 3. bekezdésében:

„A felülvizsgálat alapjául szolgáló jogszabálysértés anyagi és eljárási jogszabálysértés egyaránt lehet, az eljárási szabályok megsértése azonban a Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése értelmében csak akkor adhat alapot a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ha lényegesen kihatott az ügy érdemi elbírálására. Ennek megfelelően a felülvizsgálati kérelem előterjesztője kérelmében a jogszabálysértés megjelölése körében arra hivatkozhat, hogy valamely, az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabály megsértésére került sor, illetőleg a döntés meghozatala során nem a megfelelő anyagi jogszabályt alkalmazták vagy az egyébként irányadó jogszabályt tévesen értelmezték. Jogszabálysértést jelent a megalapozatlanság is, ha az eljáró bíróságok a tényállást kellően nem tárták fel, noha a felek a szükséges bizonyítást felajánlották, illetőleg a bizonyítási indítványok előterjesztése azért maradt el, mert a felek előzőleg a bizonyítandó tények és a bizonyítási teher körében nem kaptak a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelő tájékoztatást, vagy e vonatkozásban téves tájékoztatást kaptak. A felülvizsgálat alapjául szolgálhat, tehát jogszabálysértést eredményez a megalapozatlanság abban az esetben is, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás anyagától eltér, iratellenes, illetőleg ha a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott. A bizonyítékok okszerű mérlegelése azonban felülvizsgálattal nem támadható.”

Alapbeadványomban érintettem a rendelkezési jog fogalmát és terjedelmét. E körben az összefoglaló vélemény is állást foglal, melyet kérelmem indokolásának kiegészítéseként kívánom hivatkozni:

„A polgári eljárás alapelveinek e változása lényegében azt jelentette, hogy a célok és feladatok újra fogalmazásával a jogalkotó a mai kor állampolgári autonómia felfogásának megfelelően módosított a polgári per súlyponti elemein és feladatmegosztásán. E rendszerben az autonóm állampolgár maga dönthet arról, hogy vagyoni jogait kívánja-e bíróság előtt érvényesíteni, s ha igen, azt milyen tényekre alapítja. Erre irányuló kérelmét és az annak alapjául megjelölt tényeket pedig a bíróság köteles tiszteletben tartani, azaz kötve van ahhoz, sem el nem vehet belőle, sem hozzá nem tehet.

E széles körű rendelkezési jog azonban a fél számára lehet hátrányos is. A jogérvényesítésről való érdemi döntés ugyanis feltételezi, hogy annak meghozója tisztában van a számára nyitva álló jogérvényesítési lehetőségekkel. Az igen bonyolult vagyoni jogi viszonyok terén azonban ez az állampolgárok többségéről nem állapítható meg. Márpedig nem lehet szó szuverén döntésről ott, ahol a hallgatás oka nem az ismert és mérlegelt lehetőségek elvetése, hanem az esetleges tudatlanság. A jogalkotó feltehetőleg ezeket a szempontokat tette mérlegre a bíróság tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó szabályok megalkotása során. Ezeknek egyrészt összhangban kellett állniuk a fél autonóm rendelkezési jogával, másrészt a gyors és ténybelileg, valamint jogilag egyaránt megalapozott döntések irányába kellett terelni az eljárási cselekmények menetét.

Ezt a célt szolgálja annak kimondása, hogy a bíróság a polgári jogvitát kizárólag erre irányuló kérelem alapján bírálja el. Ilyen kérelmet csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő, melyet a bíróság annak tartalma szerint vehet figyelembe, de ahhoz kötve van [Pp. 3. § (1) és (2) bekezdései]. A jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása főszabályként ugyancsak a felek joga és kötelessége. A jogvita eldöntéséhez szükséges tényekről, a velük kapcsolatos bizonyítási teherről, valamint a bizonyítás sikertelenségéről azonban a bíróság a feleket tájékoztatni köteles. [Pp. 3. § (3) bekezdése]

Jelen perbeli esetben a felperes azt állítja, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését sérti az, ha a bíróság elvonja azon jogát a féltől, hogy perbeli tény- és jogállításait bizonyíthassa, így rendelkezési jogát kiüresíti a bíróság perbeli magatartása.

Az Alkotmánybíróság a IV/333/2016. sz. alatti ügyben kifejtette, hogy:

[14] 1. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő joggal kapcsolatban az alábbiakat állapítja meg.

[15] Az Alkotmánybíróság az eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot az eljárás egészének minőségében ragadta meg. A vonatkozó korábbi gyakorlat áttekintése során a testület a 13/2013. (VI. 7.) AB határozatban a korábbi alkotmánybírósági döntésekben foglaltak felhasználhatóságát illetően rögzített szempontok figyelembevételével járt el. Ennek megfelelően a konkrét ügy kapcsán összevetette az alapul szolgáló alaptörvényi, illetve alkotmányi rendelkezéseket, és megállapította, hogy nincs akadálya a korábbiakban kialakult és idevágó gyakorlat megfelelő alkalmazásának.

[16] Az Alkotmánybíróság a 6/1998. (III. 11.) AB határozatában megállapította, hogy „[...] a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás «méltánytalan» vagy «igazságtalan», avagy «nem tisztességes»” [ABH 1998, 95.] {legutóbb megerősítette a 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [17]}.

[17] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: mint ahogyan jelen ügyben is, elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve {vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.

[21] 3. Az Alkotmánybíróság ezt követően abban a kérdésben foglalt állást, hogy a nyilvánvalóan, az eljáró bíróság által is elismerten contra legem jogalkalmazás a konkrét esetben felemelkedett-e alkotmányjogilag is értékelhető szintre, és így sértette-e az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

[23] A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.

A hivatkozott ügyben az indítványozó az általam is hivatkozott Alaptörvény XXVIII. cikk mellett az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését is felhívta sérelmezettként, így az AB kifejtette, hogy az adott jogszabály alkalmazásának mellőzése a törvényszék contra legem jogalkalmazása „három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági sérelem szintjére, és sértette az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Egyrészt a törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog,

mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe. Harmadrészt...”

Jelen esetben nem egy anyagi jogi norma mellőzése a sérelmezett, hanem egy eljárási norma megszegése, mely – az értékhatár alacsony mivolta miatt – nem kerülhet rendkívüli jogorvoslatként felülvizsgálatra. Csakhogy pusztán azért, mert a törvény kizáró rendelkezése miatt a perbeli döntés nem bírálható felül, a súlyos eljárásjogi normaszegés, mely hatályon kívül helyezési okként deklarált, egyben Alaptörvény sérelmet is okoz.

A bizonyítási lehetőségtől való megfosztás, a bizonyítási teherről való kioktatás hiánya a fair eljárás követelményét sérti, így az indítványozó kérelmezi a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság által meghozott 73.Pf.637.264/2016/4. sorszámú ítélet megsemmisítését.

Az indítványozó személyes adatainak közzétételéhez nem járul hozzá.

Az indítványozó képviselőt megalapozó ügyvédi meghatalmazást mellékelten csatoljuk.

Tagyon, 2017. szeptember 25.

Tisztelettel:

*Dr. Marczingós László
ügyvéd*